

ΣΤΟ ΤΓΕΛΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Αφού διασχίσαμε την έρημο Ατακάμα και την Παταγονία, φτάσαμε στη Γη του Πυρός, στον 55ο παράληπτο του Νότου. Πιο κάτω είναι μόνο η Ανταρκτική...

Η Ουσουάγια είναι έναντοπολύ ιδιαίτερο μέρος. Είναι άχαρη, τουλάχιστον αρχιπετονικά, όμως, καθότι βρίσκεται στη νοτιότερη γωνιά του πλανήτη, όχι μια ιδιαίτερη γοτεία μέσα στη μοναδική περιοχή. Αγκαλιασμένη από τις ύστατες κορυφές των Άνδεων, είναι χιτσέμένη πανοραμικά σε έναν απάνεμο κόλπο της Γης του Πυρός με θέατο κανάλι Μπηγκλ, το οποίο φαντάζομαι: θα ήταν ακόμα πιο μυστηριώδες όταν το πρωτοαντίκρισε ο Μαγγελάνος.

Από αυτόν τον ακρωγωνιαίο τόπο τους καλοκαιρινούς μήνες μπορεί να σαλ-

πάρεις για την Ανταρκτική πάνω σε ένα παγοθραυστικό. Η Ουσουάγια είναι το κοντινότερο λιμάνι στο «τελευταίο σύνορο του ανθρώπου». Μόλις 1.000 χλμ. τη χωρίζουν από τη λευκή ήπειρο. Αν βρεθείς εδώ, σημαίνει ότι είσαι πολύ μακριά από οποδήποτε. Ο Παναμάς είναι πιο μακριά από το Κέπ Τάουν, και το Μέξικο ζέτι απέχει όσο και η Μελβούρνη! Δεδομένου ότι εμείς φτάσαμε οδικώς εδώ, νιώθουμε μια λύτρωση αλλά και μια βαθιά ικανοποίηση. Ήρθαμε στο τέλος του κόσμου οδικώς! Αυτό που μας θλίβει είναι το γεγονός ότι κάθε χιλιόμετρο που θα κάνουμε από τώρα και στο εξής θα είναι κιένα βήμα πιο κοντά στην Ελλάδα. Το καμπανάκι της επιστροφής είναι ο εφιάλτης μας έπειτα από τρία χρόνια στους δρόμους...

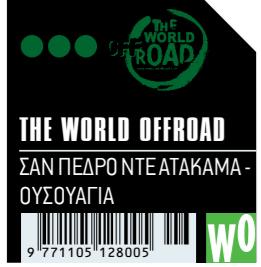
Άμμος για χρυσόσκον...

Ένα μήνα πριν, το Discovery είχε 6.500 χλμ. λιγότερα στο οδόμετρο, κι εμείς βρισκόμασταν 32 παραλλήλους πιο βόρεια, στο Σαν Πέδρο Ντε Ατακάμα. Μία ώστη στην καρδιά της πιο άνυδρης ερήμου του κόσμου, που έχει μετατραπεί σε ένα δημοφιλές θέρετρο γεμάτο σικ ξενοδοχεία, μαγαζά λαϊκής τέχνης και γκουρμέ εστιατόρια. Οι Χιλιανοί έρουν να πουλούνε καλά τη χώρα τους, χωρίς να την ξεπουλάνε. Το χωριούδικι αυτό, που επίτηδες δεν έχει ισφαλτοστρωθεί στο κέντρο-πώς αλλιώς θα σου έδινε την αίσθηση της ερήμου; , είναι το ορμητήριο για ατραξόντες Ατακάμα, όπως θερμοπίδακες (γκέιζερ), πιφάστεια, λίμνες και, φυσικά, την περίφημη Κοιλάδα της Ζελήνης, στην οποία σύμφωνα με ανυπόστατες θεωρίες συνωμοσίας-σκινοθετήθηκαν οι προσσελνώσεις των αποστολών Apollo. Πρώτη φορά πληρώσαμε εισπτήριο για να χαρούμε το ηλιοβασιλέματάνων σε αμυλόφους, παρέα με ορδές εικοσιασμένων τουριστών. Μπράβο στους Χιλιανούς! Αυτό, όμως, είναι το λιγότερο. Όλο το βόρειο κομμάτι της Χιλής καλύπτει

σε αυτόν τον άγονο τόπο κρύβονται οι μεγαλύτερες πλουτοπαραγωγές πηγές της χώρας: το νιτρικόνιο της παγκοσμίως αλίπασμα, και ο χαλκός μαζί με άλλα μέταλλα μέχρι σήμερα. Ο Βορράς της Χιλής είναι ένα απέραντο ορυχείο. Οι πόλεις εκεί, όπως το Ικίκε, η Αντοφαγάκα στα κατευθύνσεις της Κοπιαπό, κατακανουσιαστικά γίνανε έξυπηρετούν τα μεγάλα ορυχεία, που αρκιά έφτιαξαν οι Αμερικανοί, πριν κρατικοποιηθούν από την κυβέρνηση Αλιέντε του '70. Πόλεις άσχημες, στις οποίες τα μοναδικά οικεία ενδιαφέροντος είναι τα τεράστια εμπορικά κέντρα. «**Ένα ορυχείο έχω από τις πόλεις και ένα mall μέσα είναι η Χιλή**» σκεφτόμουν ούσοι κατηφορίζαμε την Παναμερικάνα προς το Σαντιάγο.

Όταν φτάνεις προς τη Λαζερένα, το τοπίο πρασινάζει. Την άνυδρη έρημη διαδέκεται θαμνώδης βλάστηση. Εκεί όπου σταματούντα ορυχεία, ξεκινούν τα αμπέλια. Να ακόμα ένας κλάδος που η Χιλή έιστηγα σε από την Ευρώπη και τον απογείωσε. Ελικρινά, δεν έχουμε δει που θεωρεί τα νακαλύπτουν ολόκληρες πεδιάδες, χιλιόμετρα κατά μήκος της εθνικής. Το αποτέλεσμα; Στο σούπερ μάρκετ βρίσκεται σε κοντάδες μάρκες, μετιμένες που ξεκινούν από τις 2 ευρώ για ένα κόκκινο ποκιλάς Καρμενέρε, ανάλογο του οποίου οι πληρώνεις δέκα φορές ακριβότερα στην Ελλάδα.





THE WORLD OFFROAD

ΣΑΝ ΠΕΔΡΟ ΝΤΕ ΑΤΑΚΑΜΑ -
ΟΥΣΟΥΑΓΙΑ

9 771105 128005 | WO

01		02	03
----	--	----	----

01. Δείπνο και κόκκινο κρασί στο κάμπερ των Γάλλων φίλων μας, στο Πουέρτο Νατάνες. Στο Μεξικό είχαμε γνωριστεί!
02. Η ζωή συνεχίζεται για τους σεισμόπληκτους.
03. Δύο μήνες μετά, έτσι βρήκαμε το κέντρο του Ταλκαουάνο.

Το Σαντιάγο δεν είναι η πιο γοητευτική πόλη της Χιλής. Η πρωτεύουσα θυμίζει έντονα Μπουένος Άιρες χωρίς λιμάνι και ακούσματα τάνγκο. Επικειρηματική πόλη. Εδώ βγάζουν λεφτά-τελεία και παύλα. Οι προύχοντες πρωτεουόσιαν ιτά ξδεύουν στα αγαπημένα τους θέρετρα, τη Βίνια ντελ Μαρ-τις Κάνες της Χιλής- και το Βαλπαράϊσο, που είναι και η πιο ενδιαφέρουσα πόλη της χώρας, τόσο για την ιστορία όσο και για το χαρακτήρα της. Το λιμάνι, που παλιά οι ναυτικοί αποκαλούσαν «μικρό Σαν Φρανσίσκο», βαπτίστηκε μνημείο παγκόσμιας κληρονομιάς από την UNESCO το 2003 και από τότε έχει γίνει ο αγαπημένος προορισμός όσους Ευρωπαίους θέλουν να ξεχειμώσουν ή να εκπατριστούν οριστικά στη Λατινική Αμερική. Η μοναδικότητα της πόλης έγκειται στις παλιές γειτονίες της, που βρίσκονται στους λόφους πάνω από το λιμάνι- τα περίφημα «σερπ». Για να ανέβεις εκεί, χρησιμοποιείς κοινόχρωστα ασανσέρ, μερικά από τα οποία είναι ατμοκίνητα, φτιαγμένα το 19ο αιώνα. Τα χρωματιστά σπίτια από λαμαρίνα, τα στενά κάντες με τα μαγαζά, τα ειδυλλιακά bed & breakfast και οι ταράτσες με θέα τον Ειρηνικό καθιστούν το Βαλπαράϊσο ξελογιάστρα πόλη. Ήμασταν τυχεροί, μιας και βρεθήκαμε εκεί σταν διοργανωνόταν μια λαμπρή ρεγκάτα για τον εορτασμό των 200 χρόνων από την ανεξαρτησία της Χιλής.

Το τέλος του κόσμου:

Στις 27 Φεβρουαρίου, 3:34 τα ξημερώματα, σημειώθηκε ο πέμπτος ισχυρότερος σεισμός που έχει καταγραφεί ποτέ. Είχε επίκεντρο το θαλάσσιο χώρο του Μάουλε και ένταση 8,8 της κλίμακας Ρίχτερ. Ο σεισμός συγκλόνισε επί τρία ολόκληρα λεπτά μεγάλο μέρος της μακρόστενης χώρας, ακόμα και την πρωτεύουσα Σαντιάγο, που είναι 400 χλμ. βόρεια από το επίκεντρο.

Δύο μήνες μετά επισκεφτήκαμε την περιοχή του ποταμού Μπίο Μπίο, όπου έγιναν οι μεγαλύτερες καταστροφές. Μέχρι που φτάσαμε στην Κονσεπσιόν, τα σημάδια της καταστροφής ήταν δυσδιάκριτα. Η πόλη πάνω από 650.000 κατοίκων έδειχνε να έχει επανέλθει στους κανονικούς ρυθμούς της, όμως στο κέντρο της οι πληγές από το σεισμό ήταν ακόμη ανοιχτές. Ένα κτίριο είχε κοπεί κυριολεκτικά στη μέση! Αυτό ήταν το ground zero της καταστροφής. Τριγύρω τη πόλη έμοιαζε έχαρβαλωμένη. Τούχοι πεσμένοι, τζάμια σπασμένα, δρόμοι και πεζοδρόμια ανοιγμένα στα δύο, κτίρια ολόκληρα κατεδαφιστέα, γέφυρες πεσμένες, αυτή ήταν η εικόνα δύο μήνες μετά. Ακόμα πιο δραματική ήταν η κατάσταση στο γειτονικό λιμάνι Ταλκαουάνο. Το κέντρο της πόλης παρέμενε κλειστό, μιας και όλα τα κτίρια είναι κατεδαφιστέα. Στην κεντρική πλατεία είχαν φτιαχτεί έντες για να στεγανώνουν προσωρινά τα μαγαζά. Ήπιος συνεργαλιστική εικόνα ήταν του λιμανιού. Η προκυμαία είχε γκρεμιστεί. Ρυμουλκά και αλιευτικά καράβια ήταν ακόμη αναποδογυρισμένα εκατοντάδες μέτρα από τη θάλασσα. **«Δεν μπορείτε να καταλάβετε για τι μάλιμε, αν δεν το ζήσετε»** μας είπε ένας βαρκάρος που έκασε το βοηθό του εκείνη την ημέρα. **«Ακόμη ο κόσμος έχει ψυχολογικά προβλήματα»** μας είπε ο διευθυντής ενός συνεργείου. **«Πολλοί δεν θέλουν να πάνε στις δουλειές τους μετά το σεισμό. Άλλοι δεν θέλουν να συνείσουνα χουν. Ο κοινωνικός σεισμός ήταν χερόπερος από τον πραγματικό.»** **«Νομίζαμε ότι θέτει το τέλος του κόσμου»** συμπλήρωσε μια κυρία που ακόμη είναι ξεπιωμένη, μιας και στην πόλη της καταστράφηκε από το τσουνάμι.

Σύμφωνα με τους αριθμούς, η Χιλή άντεξε καλά την καταστροφική μανία των 8,8 Ρίχτερ. Οι νεκροί μόλις που ξεπέρασαν τους επτακόσιους, τη στιγμή που στην Αίτη οι απώλειες σε ανθρώπινες ζωές ήταν πάνω από 200.000, παρ' ότι ο σεισμός ήταν ασθενέστερος. Ο σεισμός της 27ης Φεβρουαρίου ξεσπήθωσε πάνω από 200.000 οικογένειες. Οι μισές μένουν με συγγενείς τους - 40.000 οικογένειες, περιμένοντας ένα λυόμενο των 2.000 δολαρίων από την κυβέρνηση, για να προστατευτούν από τον επερχόμενο χειμώνα του Νότου. Συναντήσαμε μερικές τέτοιες οικογένειες σε καταυλισμό του Ταλκαουάνο, την ημέρα που έτυχε να βρίσκεται εκείνας απεσταλμένος της κυβέρνησης. «Καμία χώρα δεν μπορεί να είναι έτοιμη για κάτιτέοιο» μας είπε, για να προσθέσει ότι «μέχρι τον Ιούνιο κανένας σεισμόπληκτος δε θα μένει πια σε σκηνή». Ο κυβερνητικός άντρας έδειχνε πολύ σύγουρος για τη διαχείριση της κατάστασης, γιατί σύμφωνα με νόμο του κράτους, πάνω από τα 9 Ρίχτερ διαγράφονται όλα τα χρέη των σεισμόπληκτων. Ακούσαμε μέχρι και το ότι ο σεισμός (όπως και εκείνος της Αίτης) προκλήθηκε από σεισμογενή, πλεκτρομαγνητικά πειράματα των ΗΠΑ, που στόχευαν το... Ιράν. Άσκετα με το πόσο αληθινούς αυτά, ένα είναι σίγουρο: Ο κόσμος δε θα είναι ποτέ ίδιος μετά τις 27 Φεβρουαρίου. Σύμφωνα με μετρήσεις, ολόκληρη πλάκα της Νότιας Αμερικής έχει μετακινθεί προς τα δυτικά. Η Κονσεπσιόν μετακινήθηκε 3,5 μ.! Από το σεισμό άλλαξε η γωνία περιστροφής της Γης και η διάρκεια της ημέρας για μερικά εκατομμύρια στο δευτερολέπτου. **«Δεν ήρθε δε και το τέλος του κόσμου»** θα πείτε. Από όσα είδαμε δύο μήνες μετά το γεγονός, αν βρισκόμασταν εκείνες τις σημείες στην περιοχή, αυτό θα πιστεύαμε...



ΤΟ ΘΕΡΜΟΜΕΤΡΟ ΤΗΣ ΓΗΣ

Είναι ένα ποτάμι από πάγο, που κυλάει με ρυθμό 2 μέτρων την ημέρα σε μια κοιλάδα των Άνδεων και έρχεται κατακρημνίζεται σε μια στενωπό της ήλιμνης Αρχεντίνο. Ο παγετώνας έχει ένα μέτωπο 5 χλμ. με μέσο ύψος 75 μ. πάνω από τη λίμνη και άλλα 100 κάτω από την επιφάνεια. Κατακρημνίζεται κάθε μέρα σ' αυτήν και, αν έχεις υπομονή, θα τον δεις και θα τον ακούσεις να χάνει τα κομμάτια του. Είναι ο πιο πεισματόριο παγετώνας του κόσμου αυτός. Αντιστέκεται στην παγκόσμια αύξηση της θερμοκρασίας- που ο άνθρωπος προκάλεσε- και συνεχίζει να επεκτείνεται προς τη λίμνη, σαν να θέλει να τη φέσι. Κάθε τρία, τέσσερα χρόνια τα καταφέρνει, δημιουργώντας ένα φράγμα από πάγο, μέχρι να σπάσει και πάλι. Αξίζει να τον επισκεφτεί κανείς, γιατί σε μερικές δεκαετίες μπορεί να αρχίσει να υποχωρεί, όπως ορκετοί άλλοι. Όσο είναι εκεί ο Περίο Μορένο, πάει καλά η Γ. Είναι το εγκυρότερο θερμόμετρο του πλανήτη μας...»

